

72.000 faglærte vil Danmark komme til at mangle i 2025, ifølge Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

65.000 ufaglærte vil der være for mange af i 2025.

Kilde: Jyllands-Posten

GLAD. Det så sort ud for Mette Frederiksen, da Socialdemokraterne i slutningen af januar pludselig mistede opbakningen fra hele 7 procentpoint af sine vægere. Alle senere målinger viser dog, at rygterne var slemt overdrevet. Arkivfoto: Anders Rye Skjold Jensen

Skrøne. Socialdemokraterne gik ikke tilbage

Socialdemokraternes chokmåling i januar satte mange medier i selvsving. Men de burde have stoppet op og tænkt sig om.

ANALYSE

En af de store partipolitiske nyheder for en god måned siden var, at Socialdemokraterne gik tilbage med 7 procentpoint. Dermed ville partiet have fået under 20 procent af stemmerne, hvis folketingsvalget havde fundet sted i slutningen af januar.

Dette skabte store overskrifter i snart sagt samtlige danske medier, nærværende avis inklusive, og det var ikke muligt at følge dagsordenen i medierne uden at støde på historien om, at Socialdemokraterne blødte vægere i et uøret tempo.

Det interessante er, at der har været tale om en fatamorgana, altså en tilbage-

gang, der i virkeligheden ikke fandt sted. Socialdemokraterne mistede ikke 7 procentpoint af vægerne i løbet af et par dage. Et kvalificeret gæt kan være, at de er gået marginalt tilbage, men der er end ikke nogen systematisk og signifikant evidens for dette.

DETTE REJSER to fundamentale spørgsmål. Hvordan kunne det finde sted, at medierne fejlagtigt konkluderede, at Socialdemokraterne på et par dage havde mistet i omegnen af en fjerdedel af sine vægere – og hvordan undgår vi, at lignende fejlslutninger finder sted i fremtiden?

For det første er én forkert meningsmåling nok til at skabe en sejlvet myte. Analyseinstituttet Megafon gennemførte for TV 2 og Politiken den måling, der sendte Socialdemokraterne på en drastisk nedtur. De andre danske medier hoppede straks med på historien og hentedede kommentarer fra den socialdemokratiske partitop såvel som baglandet, der havde en holdning til det, der nu var en etableret sandhed.

Hvorfor valgte medierne ukritisk at etablere denne sandhed i stedet for at kigge på andre meningsmålinger fra samme periode? Megafon kunne efter at

have spurgt 2.000 respondenter konkludere, at Socialdemokraterne helt sikkert gik drastisk tilbage. Nogenlunde samme antal respondenter kontaktes Wilke og Epinion også, for henholdsvis Jyllands-Posten og DR, når de gennemfører meningsmålinger.

Vi ved, at stikprøvestørrelsen ikke er garant for en valid meningsmåling, men vi ved desværre også, at journalisterne ofte lader sig narre af dette tal. Når Megafon har spurgt 2.000 vægere, er vi dobbelt så sikre, som når vi har spurgt 1.000, synes ræsonnementet at være. Sådan fungerer meningsmålinger bare ikke.

Det var skam ikke, fordi det var umuligt at være skeptisk. Tilfældet er bare, at journalister, når det kommer til formidling af meningsmålinger, er særdeles ukritiske. Vi ved ikke, om dette skyldes manglende viden eller en bevidst ukritisk tilgang i visheden om, at der ligger en god historie gemt, men god journalistik er og bliver det ikke.

Martin Vinæs Larsen fra Københavns Universitet pointerede retmæssigt i Politikens Skyggekabinet efter målingen, at der var gode grunde til at være skeptisk over for Megafons måling. Siden da har vi set flere meningsmålinger, der nu

giver os et kvalificeret grundlag for rent faktisk at vurdere, om der var tale om en ekstrem måling, der nok ikke var sand.

I figuren er samtlige meningsmålinger skitseret, der viser Socialdemokraternes opbakning i meningsmålingerne fra november 2015 til i dag. De røde datapunkter er opbakningen i Megafons målinger, hvor de blå er meningsmålinger fra andre institutter. Overordnet er der intet, der taler for, at Megafon har ramt rigtigt. Tværtimod. Socialdemokraterne er ikke gået tilbage med 7 procentpoint.

Det generelle billede, både før og efter Megafons måling, viser, at Socialdemokraterne ligger på omkring 24 procent. I nogle målinger lidt mere, i andre lidt mindre. Den eneste måling der kommer i nærheden af Megafons, er YouGovs måling fra 8. februar, der giver Socialdemokraterne 21,1 procent. YouGov giver generelt Socialdemokraterne omkring 1 procentpoint færre end de andre analyseinstitutter.

Når det gælder Megafon, er det især instituttets efterfølgende målinger, der er interessante. Her får Socialdemokraterne, af uransagelige årsager, et opsving i begge målinger. Det bedste gæt er, at det blot er en langsom tilbagevenden til den reelle opbakning, som partiet har, og

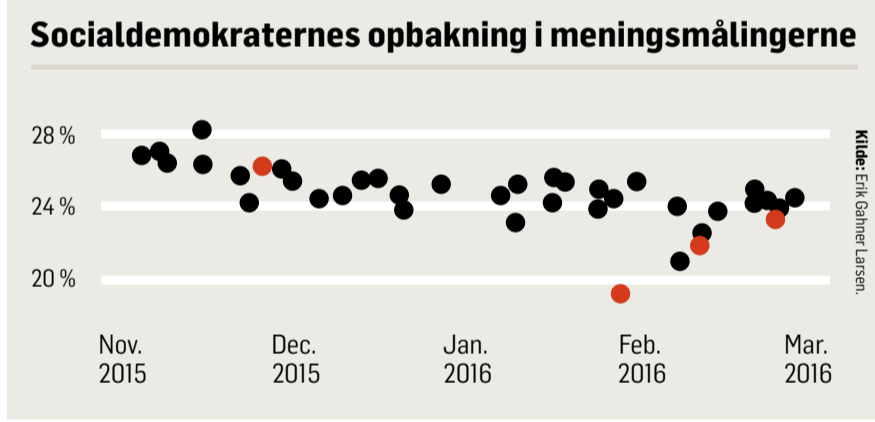
som alle andre meningsmålinger viser.

Det triste er så, at landets journalister ikke har dedikeret lige så megen tid til at formidle lige netop disse aspekter. Der er med andre ord en klar asymmetri, der gør det svært at dræbe myter om store partivandringer. Når én meningsmåling viser noget ekstremt, får den masser af opmærksomhed, men når forudgående og efterfølgende meningsmålinger afkræfter den pågældende måling, er journalisterne med få undtagelser tavse.

AFSLUTNINGSVIS står vi tilbage med spørgsmålet om, hvad der kan gøres ved dette. For det første bør journalister altid, og især når der er tale om en ekstrem meningsmåling, sætte denne i en retmæssig kontekst med de forbehold, der nu engang er. For det andet bør journalister forpligte sig til, hvis de formidler en ekstrem måling, at følge op med efterfølgende meningsmålinger. Og dette må være uafhængigt af, om de så fortæller en historie, der får den ekstreme måling til at se mindre gyldig ud.

analyse@pol.dk

Erik Gahner Larsen er ph.d.-studerende på Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet.

... Vi kvinder er kun ofre, hvis vi selv siger det

arm, til den dag vi med god samvittighed kan tillade os at takke af og gå på pension.

Nogle ser sig tilbage og er ganske tilfredse med det liv, de levede, andre må tage revanche i en sen alder: for der var meget, man ikke nåede, mens hamsterhjulet kørte derudad og ungerne fandt deres egne måder at få tilværelsen til at hænge sammen på i skolen eller daginstitutionen.

MEN HVAD er så frihed? For mig er det retten til at vælge til og fra og ikke lade mig styre af andres forventninger.

Jeg har arbejdet som lærer på fuld tid og senere på nedsat tid gennem 10 år (må jeg så godt få en uddannelse, eller er jeg en af dem, samfundet ikke skulle have betalt en uddannelse til?), har taget maks. barsel og forældreorlov på alle tre børn, har efteruddannet mig, brugt al min SU op og har endda taget børnepasningsorlov under min efteruddannelse for at skabe mere ro på hjemmefronten.

Her skal jeg understrege, at jeg selv valgte alle disse ting. I samarbejde med min mand, nuvel. Men han har giftet sig med en kvinde, som er god til at mærke efter, hvad hun vil, og ikke ret nem at få til at ombestemme sig, når først hun har truffet et valg.

Det er skudt langt over målet at vove den påstand, at min mand har fået lov til at gøre karriere, alene fordi jeg opgav alt mit.

MIN MAND har et cv på længde med den sibiriske jernbane og tjener mere, end jeg nogensinde vil komme til. Men alt dette har netop betydet, at jeg kunne tillade

mig at gøre det, jeg gerne ville! Føde mange børn, passe mine egne selv. Forlade et job, som gjorde mig ulykkelig og tage en dyr efteruddannelse, fordi jeg gerne ville. Og så fik jeg tid. Masser af tid. Tid, som min mand har betalt for.

I EGEN selvoptagethed skal man passe på, man ikke gør stærke kvinder, født af endnu stærkere kvinder til ofre, når de ikke er det. Samfundet sparer altså ikke penge på familier, som hverken har tid eller overskud til at tage ordentligt vare på deres børn; børn, som svigtes af deres travle forældre koster samfundet dyrt! Jeg er folkeskolelærer, jeg har set det masser af gange.

Når en kvinde tager sig ordentligt af de børn, hun nu engang selv har valgt, hun vil føde, så vis hende respekt. Ser man lidt ud over egne grænser, er der mange kulturer, som betragter det at tage vare på sin familie som yderst respektfuldt

Men jeg lytter og skeler gerne til andre, også mennesker, som lever deres liv anderledes, end jeg lever mit. Som f.eks. forsanger Isam B fra det danske band Outlandish. I sangen 'Sakeena' synger han så

ledes: »Woman, u my equal, my wife, I respect u so much for being so strong Cooking food taking care of my parents and the whole house All in one something a man could never do no doubt«.

Og jeg vil give ham fuldstændig ret! Al ære og respekt for min mand og hans kompetencer inden for hans fag, men at forestille sig, at han skulle gå hjemme i en længere årrække for på den måde at skabe de bedst mulige rammer for os alle i familien ville ganske enkelt være udelukket. Det ville blive hans død. Han egner sig ikke til det, og det er vi begge to voksne nok til at erkende, og indrømme. Sammen.

FRI OS FOR at høre på, at nogen kalder vores omsorg for små børn for 'prestigeprojekter'.

Mine børn har lært, at uddannelse er vejen til frihed: frihed til at tjene penge, så du kan leve det liv, du ønsker, og friheden til at bruge dit intellekt og din demokratiske ret til som menneske at sætte dit præg på verden omkring dig og i dig. Ingen af os ønsker at leve forgæves eller spille vores tid her på Jorden. For nogen er kostbar tid den tid, de bruger på jobbet. For andre er det, når de rejser. Og for mange er det, når de er sammen med deres børn og dem, de i øvrigt holder af.

Jeg har arbejdet og betalt skat. Men jeg har også brugt af statskassen. Det gør vi alle, før eller siden. Lad os ikke bruge energien på at slå andre i hovedet eller tælle år, andre har været eller ikke været på arbejdsmarkedet: Så enkelt kan det gode liv ikke gøres op! Jo. Jeg har valgt at

stå uden for arbejdsmarkedet i længere perioder. Andre gør det ufrivilligt pga. sygdom eller kriser i livet. Og andre igen, fordi jobbet ikke lige er der. Men alle har vi lige meget ret til at være her.

EN TING har mine 41 år lært mig: Livet er mest værdifuldt, når vi befinder os i stærke fællesskaber, hvor mennesker knytter bånd og passer godt på hinanden. Når vi bakker andre op og mærker samhørighed. Det var netop det, som startede kvinddefrigørelsen: da min mor og tusinder af andre danske kvinder stod sammen for at være der for hinanden om en fælles sag.

Den del af kvinddefrigørelsen er helt klart min favoritdel. Lad os endelig få mere af det. Til gengæld er den øremærkede barsel til mænd ikke min kop te. Uanset hvordan man vender og drejer det, er det umuligt for en mand at amme. Og skal det betyde, at barnet, hvis far ikke ønsker at gå hjemme, mens mor gerne vil, alligevel mister muligheden for at være længere i hjemmet, før livet som institutionsbarn kan begynde, er det ikke rimeligt. Så er den det udelukkende med at være en prinsipsag; ikke en sag, som tjener nogets bedste. Ligestilling skal give mening.

Det er naivt at tro, at kvinder i dagens Danmark lever som ofre i et samfund, hvor mændene styrer slagets gang. Amalie Lyhne og Leny Malacinski har fat i noget, når de 22. februar skriver, at vi er begyndt at betragte os selv som ofre i vores eget liv.

NÅR KVINDER ofte selv vælger 'bløde' fag, har de vanskeligere ved at opnå forfrem-

melse end mænd, som arbejder i det private erhvervsliv. Men vi må stole på, at kvinderne vælger deres job ud fra eget ønske, og ikke fordi det forventes af dem.

Omvendt er det desværre også ofte sådan, at man fremlesker en selvopfyldende profeti ved f.eks. at fortælle os alle, at vi er ofre: Så bliver vi også ofre! Men fortæller man kvinder og piger, at de er stærke, at de må leve, som de ønsker (også dem, som gerne vil passe børn), så følger de sig ikke som ofre, og det er vel målet. Ik'?

JEG TOG MIN lærereksamen, imens jeg var alenemor til en dreng på under 1 år. Den tid husker jeg som den hårdeste i mit liv. Men det var umagen værd.

Jeg påbegyndte en efteruddannelse, da vores yngste barn var 1 år og kørte 300 km i bil hver dag for at leve mine drømme ud. Det var det næsthårdeste, jeg har gjort. Det kostede på familielivet og på økonomien, men jeg fik muligheden, og det var det vigtigste for mig. Lige så vigtigt var det, at jeg selv kunne sige fra igen, da det blev for meget.

Ingen skal fortælle mig, at jeg ikke har lov til at tage en uddannelse i mit hjemland, fordi jeg også har valgt at være mor og tage vare på mine børn.

Jeg har samme rettigheder som både Mette Viktoria Pabst og Ditte Gielse og alle andre kvinder i Danmark.

Lad os holde fast ved det og stole på

hinanden – i stedet for at slås om, hvem der er dum, og hvem der startede.

MENNESKE først, kristen så, sagde Grundtvig. Måske skulle man omformulere hans citat til: 'menneske først, samfundsborgers så!'. For når vi ikke vælger, som det forventes, at vi bør og gør, så er det jo, fordi vi er mennesker.

Fordi vi ikke kan fjernstyres af politikere, journalister eller smagsdommere, som fortæller os, hvad vi bør og skal. Fordi vi er frie individer, som bliver ulykkelige af at gøre noget andet end det, vi virkelig brænder for eller føler er det rigtige.

Vi kan ikke bygge hverken kvindefrigørelse, familiepøolitik eller samfundsdebat på regler og love for, hvad alle skal kunne og ville i dette land. Vi må respektere hinandens ret til at afprøve livet og søge både det gode og det onde. Være en snusfornuftig samfundsborgers og indimellem en, som gør noget dumt, noget ondt eller måske bare noget, der bryder med normen.

Det er frigørelse for mig! Og der skal hermed lyde en opfordring til alle, som har frihedstrang i deres dna, ganske som jeg selv har.

CAMILLA BANGSGAARD STOUSTRUP